

DÉLBÁCSKA

Budapest Nemzeti Múzeum

VI. ÉVFOLYAM 187 Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám Sürögnyocim: Délbácska. Telefon 137 sz. NOVISAD, 1925 AUGUSZTUS HÓ 14 PÉNTEK Előfizetési árak helyben és vidéken: Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár, félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár. Egyes szám ára: 1 1/2 dinár

A „tulélőknek“...

A háborus felelősségről folyó vitát, amelyet nem volt lehetséges eldönteni a trianoni békeszerződés egyik pontjával, amely kategorikusan megállapította, hogy a háboru felidézéséért kizárólag Németország felelős, most egy óriási feltűnést keltett francia röpirat frissíti fel. „A tulélőknek és azok fiainak” a címe ennek a szenzációs írásnak, s szerzője Viktor Margueritte, a francia becsületrend lovagja, az egyik legismertebb francia író. Viktor Margueritte hírnevét nem azzal a regényvel alapozta meg, amely „La Garçonne” címmel a párisi nő nemi életének el-tévelyedéseit tárta föl. Hosszu évek óta a francia irodalom egyik kitűnőségé-nek ismerik, nemcsak író, de újságíró is. Ragyogó tollu publicista, a francia pacifisták mindinkább növekvő tábo-rának egyik szellemi vezére, akinek szavai most fátylaként világítanak bele a francia gyűlölködés fekete éjszaká-jában. Ne gyűlöljetek okatlanul azok-ért, akik csak azért tanítanak gyűlö-letre, hogy saját bűneiket feledtessék. — írja Viktor Margueritte, aki követ-kező mondatában már ezekkel a szavakkal gyújt világosságot a tévelygők agyába plántált gyűlöletben: *Egyetlen nép sem felelős a világháboru kitöré-seért, csak azok a kormányfőjei, akiknek a Végzet 1914-ben adott ha-talmat. A háboruért elsősorban Sassa-noff, Withe és Poincaré felelősek...* Nem óhajjuk ehelyett megállapítani, hogy a francia intellektuelek egy ha-talmas tábora által aláírt kiáltvány ezen állítása milyen viszonyban áll a békeszerződés azon megállapításával, amely a háboru kitörésének egész fe-lelősségét Németországra hárítja, de annyi tény, hogy egy párisi lap leközli a kiáltvány összes aláíróinak neveit, amelyek között ilyen is szere-pel: Egy apa, akinek fia Verdunnál el-esett... A gyermekeiket vesztett fran-cia apák már nem hisznek a Német-ország melléne szegzett szörnyű vád-ban és mindannyiunk vigasztalására legyen mondva, *lassankint lealkonyul a gyűlölet prédikátorainak...* A fran-cia intellektuelek kiáltványa a gyűlölet fantazmagóriái közül a tényeket készü-l kihámozni, s rációlni óhajt arra a borzalmas hitvallásra, amely nem hisz a népek testvérisülésének lehetőségé-ben. A mai kort tulélőknek és azok fiainak ír a francia szellemet képviselő-k hatalmas tábora, s amit a francia politika nem tud és nem is mer kez-deményezni, azt bátor lépéssel igyek-szik most megközelíteni az a tábor, amelynek élén egy európai nevű fran-cia író áll. A nagy francia forradalom hullámai harminc, negyven év alatt jutottak el Keleteurópába, s a „Sza-badság, egynlőség, testvériség” zászlóját csak egy fél évszázad mulva bontották ki a budapesti „márciusi ifjak”. Ma, amikor a rádió másodper-cek alatt fonja körül a Föld testét, biz-nunk kell abban, hogy a gyűlölet el-len indított új forradalom a legrovi-debb időn belül megtalálja testvérné-peit egész Európában. Mert a háborus felelősség kérdésnek vitatása egyenlő annak fogadásával, amire ma Európá-ban kormányzati rendszereket építenek fel. Ha béke van, nem lehetnek üldöz-ött, gyűlölt és elnyomott népek Eur-ópában. Ha béke van, nincs szükség szisztematikus uszításra sem népek, sem népi kisebbségek ellen. A francia intellektusok példátlan feltűnést keltett kiáltványa a gyűlölet almozsférjájának eltüntetésére irányul, s a civilizált né-pék régi szolidaritását készü-l újrate-menteni. Európának ez a fele, amely a szükségesnél nagyobb részt kért a

„tigris” örökéből, fellélegző boldog-sággal és új reménnyel felszított biza-kodással fogadja az ígéket, amely a

gyűlölet által bitorolt trónra lsten pa-rancsát, a szeretetet készü-l visszaül-tetni...

Rádics Szeptén a királynál

A horvát parasztpárt vezérének második kihallgatása — A horvát királyság milleneuma

Zagreb. Rádics Pávle agrárreform miniszter csütörtökön reggel hét órakor a Beogradból jövő gyorsvonattal Za-grebbra érkezett. A pályaudvaron már várakozott reá Rádics Szeptén, aki a vonat megérkezése után azonnal be-szál a miniszter szalonkocsijába és vele együtt folytatta útját Bléd felé, ahova délután két órakor érkezett meg. Öfelsége délután öt órakor külön kihallgatáson fogadta Rádics Szeptánt és Rádics Pávlet, akik a horvát ki-rályság megalapításának ezredik évfor-dulóján rendezendő ünnepek rész-leteiről számoltak be a királynak. Ezenkívül még számos más fontos kér-dés is szóba került az audiencián így elsősorban Rádics Szeptén részvétele a népszövetség ősi ülészakán. Politikai körökben nagy meglege-

dést keltett az a hír, hogy a horvát királyság millenárius ünnepein a ki-rály és kormány tagjai is résztvesznek. Ez az ünnepély teljessé fogja tenni nemcsak a radikális és rádicspárt kö-zeledését, hanem a szerb és horvát népét is.

Öfelsége szombaton délelőtt fog Zagrebbra megérkezni és a volt báni-palotában vesz lakást, miután ezt már régebben berendezték a király részére.

A kormány kiküldöttei: Nincscs Momcsiló külügyminiszter, Maximovics Boza belügyminiszter továbbá Rádics Pávle és Superina Benjámín minisz-terek ugyancsak szombaton délelőtt ér-keznek meg Zagrebbra.

A horvát fővárosban lázasan készül-nek a millenárius ünnepség rendezésére, különösen pedig a király fogadtatására.

Briand elutazott Londonból

Nem vezetett megegyezésre a tárgyalás

London. Briand és Chamberlain tárgyalásai szerdán befejezést nyertek. A Foreign Office ugyan adott ki hiva-talos jelentést arról, hogy a tárgyalá-sok, teljes eredményre vezettek, annak a válasznak a megszövegezését illető-leg, amit a szövetséges kormányok a német kormányhoz akarnak intézni.

Hogy a megbeszélések Londonban a részleteket illetően mit eredményez-tek, aránéve csupán találgatásokra van utalva a sajtó és a közvélemény. Az angol szocialista körökben azt hi-szik: Chamberlain végül mégis enged-ni fog Briand követelésének, hogy Franciaország szükség esetére átmasi-rozthasson német területeken, ha Len-gyelországnak vagy Csehszlovákiának kellene segítséget vinnie. Briand céljá-nak elérése végett tekintettel lesz Chamberlain óhajára, akinek az a fő terve, hogy európai szövjet ellenes szövetséget hozzon létre.

Briand Franciaország nevében alig-hanem arra törekedett, hogy az összes kérdésekben új életre keltsé az en-teme-ot, amely épen kedden ünnepelte huszadik születésnapját. A francia kül-politika vezetői diplomatikus módon éreztették, hogy nem lenne kifogásuk

az ellen, ha ebbe az entente-ba Orosz-ország helyébe Japán lépne. A francia sajtóban az a hír terjedt el, hogy egy második konferenciát hívnak össze Brüsszelbe. Ezzel szemben Angliában arról beszélnek, hogy Stresemann dr. német külügyminisztert meghívták Genfbe.

A francia kormánylapok óvják a közvéleményt attól, hogy túlságosan optimista reményeket tápláljon és fig-yelmeztenek arra, hogy a londoni tárgyalások problémájának gyors meg-oldására nagyon csekélyek a kilátások. A hivatalos kommuniké ugyanis igen világosan hangsúlyozza az angol állás-pontot, amely szerint egy biztonsági szerződés csak az összes érdekelt felek előzetes megegyezése alapján jöhet létre és így a biztonsági paktum alá-írását újból Németország előzetes be-kapcsolásától teszi függővé. Anglia hajlandó feléleszteni az entente-ot, ha Briand célja az entente felélesztése, csak éppen az angol külpolitikának van egy föltétele, az, hogy a német birodalom is kapjon helyet a feltá-masztott entente tagjai között és az új entente Németország föltételeinek elfo-gadásával jöjjön létre.

Egyes nyerstermények vámját leszállítják

Beograd. A miniszteriumok pénzü-gyi és gazdasági bizottsága tegnap a pénzügyminiszteriumban értekezletet tartott, amelyen a földmivelésügyi és kereskedelmi miniszteriumok kiküldöt-tei is résztvettek. A konferencia a ki-viteli vámnak leszállításáról tárgyaltak

és elhatározták, hogy az eddigi kiviteli vámot felére fogják leszállítani a zsrín-nál, lisztnél, búzánál. Ugyancsak elha-tározták, hogy javaslatot fognak a mi-nisztertanács elé terjeszteni, amelyben az élő marhára és vágott marhára a vám teljes megszüntetését kéri.

Az első repülőverseny Jugoszláviában

A beogradi Aero Klub szeptemberben rendezi a versenyt

A beogradi Aero Klub szeptemberbe-tervezi az ország első nagy repülőver-senyét, amelyet a Novisad—Zagreb—Szkoplye—Beograd—Novisad vonalon tartanak meg. A novisadi repülőtérről mindennap két versenyző fog elindulni az 1400 kilométer hosszú utra, amit 7—8 óra alatt meg kell tennie. A ver-seny néhány napig fog eltartani. Öfelsége gyönyörű serleget ajánlott

fel az Aero Klubnak a győztes részére. Az Aero Klub szintén több díjat tü-zött ki a verseny győztesei részére. Az Aero Klub ezen első versenye után állandósítani fogja a repülőversenye-ket, miután a pénzügyminiszter félmil-lió dinárt bocsájtott rendelkezésére re-pülőversenyek rendezésére, hogy ezál-tal is fejlessze a repülést.

Izgalmas hajszá

egy öngyilkosjelölt novisadi uriaszony után

Tegnap délután 5 órakor egy dult-arcu, izgalomtól remegő uriaszony ér-kezett bérkocsin a Kralja Petra csa-torna dunai torkolatához, ahol az ott ácsorgókhoz külön-külön, félig síró hangon a következő kérdést intézte:

— Ugye kérem, nem láttak erre egy idősebb, feketeruhás uriaszonyt? Fe-kete ruhája volt, fehér pettyekkel...

A láthatóan felizgatott érdeklődőnek nem tudott senki közelebbi felvilágosi-tást adni, s csak közel negyedórai vá-rakozás után adta meg valaki azt a felvilágosítást, hogy az idős hölgy kö-rülbelül egy negyedórával ezelőtt a Hadisziget irányában eltávozott. Az ér-deklődő hölgy erre ismét kocsiba ült, amely a jelzett irányban elhajtott.

Két órával később már kiderült, hogy a rejtelmes kérdezősködő valtaképpen egy öngyilkosság megakadályozására készült abban a percben, amikor a csatorna partján álldogálókhoz a fenni-t, látszólag jelentéktelen kérdést intézte. A különös eset előzményeire és annak befejeztére vonatkozólag a „Délbácska” munkatársának a következőket sikerült megtudnia:

Az idős uriaszony szerdán délután egy jelentéktelen perpatvarból kifolyó-lag azzal távozott el fiának, — aki novisadi nagyvállalkozó, — lakásáról, hogy többé nem látják. A fenyegetést eleinte nem vették komolyan, de ami-kor az öngyilkos jelölt öt órakor sem tért haza, a legnagyobb izgalom kö-zepette indultak keresésére. Csakhamar sikerült megállapítani, hogy az uriasz-sonya a csatorna felé vette útját, ahol néhányan, mint már jeleztük, megadták az utbaigazítást. Fél hatkor a hadisz-i geti dunaparton rátaláltak, s

szószoros értelmében az utolsó másodpercben sikerült meg-akadályozni az öngyilkosságot.

A síró és félig önkivületi állapotban lévő asszonyt beemelték a kocsiba és fiának lakására szállították, ahol a ki-állott izgalmak következtében betegen fekszik.

Tőzsde

A dinár árfolyamai

Bécs 1270.50 Prága 60.50
Budapest 1277.— Trieszt —.—

Aug. 13	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	9.25	—	—
Zürich	—	1085.—	1086.50
Newyork	515.25	55.85	55.85
London	25.03	271.25	271.25
Páris	24.05	260.50	264.50
Milano	18.60	201.—	201.75
Prága	15.275	165.65	165.75
Berlin	—	1328.—	1332.—
Budapest	0.00727	0.0788	—
Brüsszel	23.25	253.—	—
Bécs	—	0.0787	0.07805
Bukarest	2.70	—	—
Amsterdam	—	2250.—	—
Szofija	—	—	—
Krisztiania	—	—	—
Szalóniki	—	—	—
Varsó	—	—	—

Newyorki tőzsde

1925 augusztus 13, 5 óra

Beograd	179.50	Prága	296.25
London	485.9/8	Berlin	2380.—
Páris	467.50	Bécs	14.—
Milano	361.—	Budapest	14.—
Zürich	1942.—	Bukarest	51.75
Brüsszel	450.50	Athén	—
		Amsterdam	4022.—

Tizenöt okmány kell egy községi orvos nyugdíjazásához

Az egészségügyi miniszterium vajdasági osztálya érdekes rendeletet adott ki, amelyben a községi orvosok nyugdíjazására vonatkozólag előírja a kérvényezés módjait. A közigazgatási bizottság nyugdíjazást kimondó határozatához — mondja az új utasítás — a jövőben a folyamodónak mellékelnie kell a nyugdíjazás véglegesítéséhez szükséges okmányokat.

A mellékelendő okmányok száma nem kevesebb, mint tizenöt és beszerzésük rövid időt számítva is, igénybe vesz két-három hónapot. A nyugdíjazás kimondásához, illetve járványgázolásához a következő okmányok szükségesek.

Községi jegyzőkönyvi kivonat az orvos megválasztásáról és tenyleges szolgálatáról, melyet a felsőbb hatóság megerősít. A kérvényező személyi adatai. A családtagok személyi adatai. (Esketési levél, a gyermekek születési anyakönyvi kivonata.) Bizonylat a szolgálatban eltöltött időről és a fizetésről. Külön igazoló irat a legutóbbi fizetés nagyságáról. A pénzügyi hatóságok igazolása arról, hogy meddig vette fel a fizetését. Keresztlevél. A vagyoni helyzetét igazoló okmány. Allampolgársági oklevél. Az impériumváltás utáni eskütelést igazoló okirat és végül orvosi bizonylat a kérvényező egészségügyi állapotáról.

Rendkívül hideg telünk lesz

Párisból írják: A meteorológiának, az időjárás tudományának hasznossága eddig csak abban mutatkozott, hogy pontosan regisztrálta az időjárás eseményeit és így a meteorológiai intézetek jelentéseiből pontos képet lehetett kapni bármely elmúlt időszak időjárásáról. A meteorológiának az a fázisa, hogy az elkövetkezendő időjárást megjósolja, eddig csődött mondott. Még az egy napos prognózisokat is gyakran megcáfolták az események s távolabbi jóslásokról beszélni sem lehetett.

Ha hinni lehet a párisi „Matin“-nak, ezután másképp lesz, mert a meteorológia ezután a pontosság kielégítő fokával tudja majd megjósolni az időjárást. Bigourdan, a híres csillagász július 27-én egy jelentést terjesztett a francia tudományos akadémia elé, amely ismerteti Gabriel abbé korszakalkotó meteorológiai felfedezését. Gabriel abbé eszerint hosszas és alapos tanulmány után rájött arra, hogy a meteorológiának az alaptörvénye periódikus jellegű.

A meteorológiában ma már eddig is sejtették és emlegették az időjárások periódikus voltát, azonban tudományos alapon most állapította ezt meg a francia tudós. Szerinte van egy 744 évből álló hold-nap ciklus, amely pontosan 9200 hónapból, a holdpálya emelkedő pontjának 40 fordulatából, továbbá a napfoltok változásának 67 periódusából áll. Ez az alapciklus Gabriel szerint két 372 évből áll és négy 186 évből álló periódusra oszlik.

Ez a felfedezés már csillagászati szempontból is érdekes, de tulajdonképpen nagy jelentősége abban van, hogy a periódusok ismerete rendkívül hasznos szolgáltatást tesz a meteorológiában. Gabriel abbé, mint a tudományos akadémiahoz intézett jelentés kifejti, meglepődve konstataulta, hogy a történelmileg feljegyzett meteorológiai események feltűnő összefüggést mutatnak a 744, 372 és 186 évből álló periódusok hideg telei s forró nyarai között.

Igy például az 1917. évi szigorú télnek megfelel az 1644. évi kemény tél. A kettő között 372 év telt el de ugyanilyen kemény teleket jegyeztek fel 1359-ben, 988-ban és 881-ben is. Az 1895-iki nagy tél előjele 1709. évi tél. De ugyanezt az összefüggést lehet megállapítani a nyarak között is és periódusokban legfeljebb egy évi eltérést lehet konstataálni.

Gabriel szerint feltételezhető, hogy ez a jövőben is így lesz. Eszerint az 1917. évi kemény tél 186 év múlva, azaz 2103-ban meg fog ismétlődni.

Ugyanigy az 1895-ik évi tél is méltó utódot fog találni a 2081. év telében. Ezek a távoli jóslások természetesen csak kevéssé érdekelnek bennünket, minthogy minden valószínűség szerint már nem lesz módunkban a jóslásokat ellenőrizni. Annál érdekesebb, hogy a történelmi feljegyzések szerint 1553-ban olyan szigorú tél volt, hogy V. Károlynak Metzét ostromló hadseregét megtizedelte. Ha ehhez hozzáadjuk a 187 éves periódust az 1740. évet kapjuk. Erről a télről feljegyezték, hogy a tél olyan hideg volt, hogy befagyott a Szajna és a Themse. 1740-hez újabb

186-ot hozzáadva eljutunk az 1926-hoz. Ez a dátum már közelről érdekel bennünket. A Gabriel-féle elmélet szerint tehát 1926. januárjában és februárjában feltűnően hideg téli napok fognak ránk köszönteni. Ez a jóvendőlés már csak azért is érdekes, mert nincsen nagyon távol és így módunkban lesz a Gabriel-féle elmélet értékét gyakorlatilag is ellenőrizni. Ha a perióduselmélet igaznak bizonyul, akkor a meteorológia gyakorlati értéke erősen megnövekszik, s végre elérjük azt, hogy legalább általánosságban egy-egy évad jellegét előre megtudjuk mondani.

Rádicsék személyi követelése a Vajdaságban

Több közigazgatási és rendőri tisztviselő eltávolítását követelik

A horvát paraszt pártnak a Vajdaságban való megjelenése messzenem következmenyekkel fog járni. Rádicsék ugyanis nem elégszenek meg csak a pártszervezési munkálatokkal, hanem beleszólást követelnek maguknak a Vajdaság közigazgatásába is. A horvát paraszt pártnak igen sok hive van a Vajdaságban, akik eddig nem juthattak szóhoz. A választás előtti hatósági gondoskodás meghiusította azt, hogy mindazok, akik a horvát paraszt párt híveinek vállalták magukat, ezt nyíltan is kifejezésre juttathatták volna. Most azonban, hogy sem felelős sem felelőtlen helyekről nem fenyegeti semmi veszélyt, aki Rádics hívének vallja magát, hatalmasan meg fog erősödni a horvát paraszt párt vajdasági szervezete.

A Délbácska értesülései szerint a horvát paraszt párt nagy gondot kíván fordítani a Vajdaságra különösen pedig az itteni bunyevácokra és nemzeti kisebbségekre. A Rádics párt szeptember havában kezdi meg a nagyarányú pártszervezési munkát, mivel a tél folyamán minden valószínűség szerint meg fogják tartani a Vajdaságban a községi és kerületi választásokat, amelyen rádicsék már részt akarnak venni.

A horvát paraszt pártnak azonban még más követelése is voltak a Vajdaságot illetőleg. Követelték azoknak a tisztviselőknek az elbocsátását, akik az Obznana idején kiméletlenül léptek fel a rádicspárt hívei ellen.

Mindezen tisztviselők névjegyzékét már összeállították és rövidesen kérni fogják a belügyminiszteriumtól ezek felmentését.

A Délbácska munkatársának értesülései szerint Novisadon is van olyan tisztviselő akinek, felmentését követeli a horvát paraszt párt.

A radikálisok teljesíteni is fogják rádicsék ezen kívánásait, mivel azok a tisztviselők, akiknek felmentését kérik legnagyobb részben nem radikálisok. A rádicspárt első áldozata különben Lazarevics Vászta a belügyminiszterium államvédelmi osztályának főnöke volt és ha ezt a főtisztviselőt olyan simán feláldozták a radikálisok, akkor egyes vajdasági közigazgatási és rendőrségi tisztviselők felmentése sem fog nagyobb akadályokba ütközni.

A demokrácia békéje

Csehszlovákia fegyverkezéssel vádolja az SHS királyságot, Németországot, Itáliát és Magyarországot

Római távirat jelenti: A „Popolo Italia”, hosszú cikkben foglalkozik a vezető cseh lapok azon állításaival, mintha Németország, az SHS királyság, Magyarország és Olaszország fokozott fegyverkezése volna elsősorban veszélyeztetője Középeurópa békéjének. A lap a

„A demokrácia békéje”

címet viselő cikkében szenvedélyes hangon visszautasítja a cseh lapok ezen vádjait, s részletesen megírja, hogy a csehszlovák hadsereg, melyet kormánya a békeletélzámon tart, pillanatnyilag hány tiszttel és mennyi legénységgel rendelkezik. A csehszlovák

hadsereg tisztjeinek összlétszáma a következő: Van

10.000 gyalogostiszt,
11.200 lovastiszt.

Ezenkívül:
35.970 altiszt és
63.008 közlegény.

A „Popolo Italia” megállapítja, hogy a teljesen megbízható statisztika megállapítása szerint a csehszlovák hadseregben minden második ember tiszt, vagy altiszt. A lap a végén megjegyzi még, hogy a fegyverkezés gyanúját azért igyekszik Csehszlovákia más államokra áthárítani, hogy ezzel a gyanút, amely alapos lehetne, — önmagáról elterelje...

Anglia bevonul a német nehéziparba és megváltoztatja a versaillesi szerződést

és megváltoztatja a versaillesi szerződést

Arnold Rechberd ismert német nagyiparos, aki már hosszabb idő óta propagálja a német-francia meg egyezést, a napokban ismét cikket irt ennek érdekében. A cikk egyidőben jelent meg a párisi „Eclair” című lapban és a bécsi „Neues Wiener Journal”-ban.

Anglia a világháborúban meg akarta akadályozni Németország ipari fejlődését, mert a német ipar versenytől föltötte félt. Azt akarta, hogy ennek érdekében a francia nemzet is feláldozza magát. Soha sem akarta azonban Anglia azt, hogy Franciaország a világháború segítségével önálló és az európai kontinensen domináló nagyhatalom legyen. Most azonban már Anglia is belátta, hogy Franciaország az utóbbi évek alatt, különösen Németország teljes lefegyversége következtében egyike lett Európa legerősebb katonai országainak s ezért hirtelen most feléje irányítja tekintetét. Titokban azonban An-

glia soha sem fogja megbocsátani ezt a francia előretörést.

Figyelmeztetnem kell arra, hogy Angliában jelenleg kétmillió munkanélküli van. Londonban már belátták, hogy a német ipart nem szabad teljesen megbénítani, mert Németország, a nagy konkurrencia mellett, egyik legjobb vevője volt az angol áruknak. Az angolok már már beletörődtek abba, hogy a német ipar új életre fog kelni, de ezt olyan formában képzelik el, hogy ebben a restaurációban ők is részesedjenek. Eppen ezért az angolok most ugyanazt a gondolatot vetik fel, amelyet 1919-ben lansziroztak.

Még alig írtették ki a franciák a Ruhrvidéket, az angolok már is megvásárolták a Deutsch-Luxemburg ipari koncern részvénnyel többségét. Ezen a részen keresztül megnyílik az út az angolok számára a német nehézipar felé. Az angol-német ipari szövetség, amelyet Philipp Dawson propagál, kezd megvalósulni.

Minthogy a versaillesi szerződés

győzők és legyőzöttek között kötöttet és minthogy éppen az angolok dolgozták azt ki abból a célból, hogy a német ipart eltiporják, de minthogy ez a szerződés most már, tekintettel arra, hogy az angolok részesedést vállaltak a német nagyiparban, maguknak az angoloknak is árt, Londonban mindgyakrabban hallani arról, hogy a versaillesi békeszerződést elteszik az utból.

Nem volna-e már most célszerű, ha Franciaország ahelyett, hogy engedné magát az angoloktól az orránál vezetni, megragadná az alkalmat egy nagyarányú politikai akcióhoz?

A következőket javaslom:

1. A versaillesi békeszerződést legalább is annyiban, amennyiben Franciaország és Németország viszonyát szabályozza, egy közös megállapodáson alapuló megegyezés váltsa fel.

2. Hozzák létre a francia-német ipari szövetséget. A francia és német Káli- ipar kartelleje már megalakult. Ugyancsak lerakták az alapját a német nehézipar kartelljének. Tárgyalások folynak a francia és a német vegyipar között is. Mihelyt tehát ezek a nagy kartellek: a) káli, b) vasipar (francia vas, német szén), c) vegyi- és szövetipar véglegesen létrejöttek, egy legalább harminc évig tartó együttműködés alakul ki a két kormány között.

3. Francia-német katonai szövetség. Franciaország és Németország kölcsönösen biztosítják egymás határait minden harmadik oldalról jövő támadás ellen. Egy legfőbb vezérkart kellene létesíteni, amelynek felügyeleti joga volna úgy a francia, mint a német csapatok fölött.

4. Jóvátelemek. A Dawes-terv továbbra is érvényben maradna. Ha azonban a szerződő államok úgy látnák, helyette jobb és sokkal kedvezőbb megállapodásokat lehet létesíteni, ebben az esetben a rigorózus szabályokat egy barátságos megegyezéssel kell helyettesíteni.

Nem tudom, vajjon akad-e francia politikus, aki ezt a javaslatot a magáévá teszi.

Ha nem akadna, ez csak annyit jelentene, hogy Franciaország magára marad és Németország ismét az a félelmetes ipari államná fog fejlődni, mint amelyen a világháború előtt volt — ezáltal azonban szövetségben és teljes egyetértésben, sőt társas viszonyban Angliával.

A drága ajándék

Egy Amerikából érkező csomag, amelyet nem lehet kiváltani a magas vám miatt

Nemrégiben, mint ismeretes, az összes, külföldről érkező áruk vámját lényegesen felemelték, s megvámoltak olyan cikkeket is, amelyeket eddig vámentesen engedtek be. Hogy a vám megdrágítása milyen állapotokat terem, élénken illusztrálja az a kis eset is, mely röviden enyiben foglalható össze:

Él Novisadon egy magánhivatalnok, akinek — nem lévén elégséges jövedelme — az északamerikai Detroitban lakó egyik rokona szokott néha egy-egy, főképpen ruhaneműekből álló ajándékcsoomagot küldeni. A jótékonkodás körül eddig nem is volt semmi baj, a csomagok jöttek, a címzett átvette őket, s rendben volt minden. Tegnap egy új csomag érkezett, amely jelzése és a vizsgálat megállapításai szerint *használt ruhaneműket* tartalmazott kilenc kilogram sulyban. Amikor a címzett csomagját kiakarta váltani, kiderült, hogy

a néhány használt ruhadarabért csekély 2009 (kettőezer kilenc) dinár vámtól követel a vámhivatal.

Miután a címzett állítása szerint a ruhák összértéke sincs ennyi, a csomag kiváltásáról lemondott, s az most a vámhivatal raktárában várja, hogy esetleg árverés útján találjon gazdára.

Hirdessen a Délbácskában!

HIREK

— A főkapitány visszavonta a záróra rendeletét. Mihaldzics Stanoje rendőrfőkapitány tegnap visszavonta az üzletek zárásáról kiadott rendeletet, mindaddig, amíg a szociálpolitikai miniszterium jóvá nem hagyja azt.

— **Pasics miniszterelnök látogatása Massaryknál.** Pacics, akinek állapota már annyira javult, hogy hosszabb sétákat is tesz, szerdán meg látogatta Massaryk csehszlovák köztársasági elnököt. A látogatás másfél óráig tartott.

— **A Kath. Olvasó és Gazdakör** f. hó 15-én, a szt. Rókus-templom busuja alkalmából saját helyiségeiben (Epres-u. 18.) építkezési alapja javára táncmulatságot rendez, amelyre a kör tagjait, nemkülönben azok hozzátartozóit ezuton hívjuk meg. Beléptidij személyenként 10 dinár. Kezdeté este 8 órakor. — Rendezőség.

— **Az esperantó kiállítás** rendezése felkéri mindazon esperantistákat, kiknek esp. könyvek, újságok, árjegyzékek, röpiratok és más esperantó dolgok vannak, hogy kiállítás céljából kölcsönképp, a rendezőségnek átadni sziveskedjenek. A kiállítási anyagokat mindennap este 6—8-ig a református iskolában (Ustavska ul. 9.) lehet átadni.

— **A Női Mária Kongregáció** Nagybaldogasszony napján, szombat délután 6 órakor ünnepes gyűlést tart a zárda kápolnájában, amelyre a kongregantistákat és t. vendégeinket ezennel meghívjuk. Kongregantistáink figyelmébe ajánljuk a péntek este 6 órakor megtartandó közös szent gyónást és a szombat reggel fél 7 órai közös szent áldozást, melyen lehetőleg teljes számban résztvenni sziveskedjenek. — Előjáróság.

— **Kacsalövészet a Lövészkerben.** A novisadi céllövész egyesület kacsalövészei a következő eredménnyel végződött: Jonitz István 10 találat, Cervesz Antal 8 találat, Bogdanovics Zsivorád 3 találat, Aschenbrenner Károly 3 találat, Bernold Silvester 2 találat, Hess Frigyes, Boksics Mihály, Buzics Hermann és Tas Ferenc 1—1 találat. — Vasárnap augusztus 16-án új céllövészet kezdődik.

— **Bor fogyasztási adó kedvezmény kérese.** A városi tanács felhívja az összes szőlőtulajdonosokat, hogy legkésőbb augusztus 31-ig jelentésük be, mennyi lesz a várható bormérésük a fogyasztási adó kedvezménye ügyében, a városháza I. emeletének 27. számú szobájában.

— **Hindenburg és a magyar cigányzene.** Müncheni jelentés szerint Hindenburg birodalmi elnök a napokban meghallgatta a jelenleg Németországban tartózkodó Berkes Béla budapesti cigányprimás zenekarának a muzsikáját. Az elnök nagy élvezettel gyönyörködött a pompás zenében. Legjobban a Liszt rapszódia és a Rákóczi kesergője tetszett a birodalmi elnöknek, aki Berkes Béla emlékkönyvébe a következőket írta: „Hálás köszönet a nagyszerű művészi élvezetért Hindenburg.” A hangverseny után a jelenlévőkről csoportfelvételt készítettek.

— **Eltűnt a tárcája.** Szamocseta Mika dolnyikoviyi kereskedő tegnap reggel 8 órakor a Temerin-utca elején levő Prodánovics-féle trafikban dohányt vásárolt, közben a tárcáját az asztalra tette. Mikor el akart menni észrevette, hogy nincs ott a tárcá. Feljelentésére a rendőrség keresi a tárcatolvajt.

— **Talált óra és lánc.** A novisadi rendőrség tegnap egy elfogott zsebmetszőnél egy vékony aranyláncot és tulaórárt talált. A rendőrség kéri az aranylánc és óra tulajdonosát, hogy jelentkezzen a rendőrségen a 6. számú szobában.

— **Kétszer lopták meg egymásután.** Lapunk csütörtöki számában megírtuk, hogy Vanovics Gyorgye zsebből Koncsár Lyubomir kilopta a vasuti ruhatárjegyét és így megszerezte annak podgyaszát. Vanovics azonban meglátta Koncsárnál podgyaszát, mire feljelentésére a rendőrség letartóztatta

Levisit-gáz

Az amerikai bankok gyilkos gázokkal védekeznek a kasszafurók ellen

Egy nemrég kiadott bünyügyi statisztika alapján tudomást szerezhettünk arról, hogy az amerikai rablóbandák milyen hihetetlenül sok betörést és gyilkosságot követtek el a múlt évben. Chicagóban pl. 1924-ben nem kevesebb, mint 340 gyilkosság történt. Átlag tehát egy ember esett naponta gyilkosság áldozatául. Az amerikai kriminalisták legtöbb esetben rablógyilkossággal állottak szemben.

Érdekes megtudnunk, azt is, hogy 1924-ben Newyorkban 2000 ember tűnt el nyomtalanul. Az eltűnések száma 15.000-re rug, melyek közül azonban legtöbbben önként tértek vissza hozzátartozóikhoz, többeket pedig a rendőrség kitűnő organizációja és gondos kutatása mentett meg az életnek. Ennek ellenére is marad 2000 eltűnt, akiket a rendőrség a legmegfeszítettebb utánajárással sem tudott megtalálni. Ha most még az öngyilkosokat is kikapcsoljuk, még mindig egy olyan számmal állunk szemben, mely félelmetes tanubizonyosságot tesz arról, hogy milyen mértékben garázdálkodnak odaát a gyilkosok.

Az elmúlt évben különösen a bankrablások száma nőtt. A statisztikai kimutatás szerint az amerikai rendőrségnek, amely mintaképe lehet a világ rendőrségének, tehetetlenül áll a zseniális bankrablókkal szemben. A banditák természetesen a páncélszobákat látogatják legszívesebben. Nem csoda tehát, ha a bankárok a legkiméletebb önvédelmi formákhoz folyamodnak s minden lehető elkövetnek, hogy ártalmatlanná tegyék legveszedelmesebb ellenségeiket a kasszafurókat. Többek között minden banktisztviselőnek fegyverviselési joga van s a rendőrség részéről céllövészeti kiképzésben részesülnek.

Azok az elővigyázatossági eszközök azonban, amelyek a páncélszobák megvédésére szolgáltak, nem képeztek elég akadályt a betörések elhárítására. Most azután az amerikai hiradás arról számol be, hogy egy új találmány felhasználásával nagyarányú bankbetörés hiusult meg. Indianapolisban ugyanis

betörést követtek el a Citicen Saving Bankban. A betörők, akik a legmodernebb eszközökkel voltak felszerelve, kénytelenek voltak minden zsákmány nélkül tovább állni, sőt egy halottat is hagytak hátra, aki már nem tudott a páncélszekrényből kiáramló mérges gáz elől menekülni.

Ez a mérges gáz, amely itt először szolgált páncélszekrény megvédésére, a legborzalmasabb háborus találmány. Ezt a gázt, amely Indianapolisban egy elvetemedett bandát menekülésre kényszerített, feltalálójá után „levisit“-gáznak hívják. A felfedezője ugyanis Gilbert Newton Levis, a vanstoni egyetem tanára, aki a háború alatt a mérges gázokat előállító laboratóriumok igazgatója volt. Szerencsére ezt a gázt a háborúban még nem használhatták, mert Levis professzor az előállítás módját 1918-ban, a világháborús befejezte után fedezte csak fel, s az általa már megtöltött ballonok az amerikai hadügyminisztérium utasítására a tengerbe süllyesztettek. Ennek ellenére is egy kis mennyiség levisitet áruba bocsájtottak, mert az orvosi kutatások alapján rájöttek arra, hogy maláriánál igen értékes gyógyító hatást mutat.

Volt Chicagóban egy kémiai gyár, amely a fentemlített Citicen Bank nagy trezóriáját levisit-gázzal telített üvegekkel szerelte fel, amely berendezés a bank vagyonának nagy részét meg is mentette. Egy kitűnően konstruált találmány lehetővé tette azt, hogy ez a gáz a pénztárájtó legkisebb érintésére kitűnjön.

Ez a jól bevált levisit-gáz módszer az összes amerikai bankárokat arra a gondolatra vezette, hogy páncélszobáikat a levisit-üvegek felhasználásával mindennemű betörésektől megóvják. Ez a mérges gáz mindenesetre egy kényes dolog, mert egy egész csekély mennyiségű levisit-gáz elegendő ahhoz, hogy egy csomó emberéletet veszélyeztessen. Nem valószínű, hogy az amerikai hatóságok, amelyek engedélyre szükeg a levisit-gáz használatára, az engedélyt meg is fogják adni.

Koncsárt, a podgyaszt pedig visszaadta Vanovicsnak. A megkerült podgyász azonban nem maradt sokáig Vanovicsnál. Csomagjait ugyanis a villanytelep előtt levő Drina vendéglőben hagyta, ő pedig ebédután Bikics Frányó nevű egyénnel a villanytelep mellett lévő fűbe heveredett. Rövid idő múlva Bikics eltávozott azzal, hogy a városházára megy, de egy óra múlva visszatér. Vanovics várta társát, de amikor az nem jött, visszament a Drinába csomagjaiért. Nagy volt azonban meglepetése amikor azt mondták neki, hogy társa már elvitte a csomagot és azt hagyta hátra, hogy a Kamenici-utcai Beograd-szállóba viszi. Vanovics azonnal odament, de nem találta meg Bikicsét. Azonnal jelentést tett az esetről a rendőrségnek, amely megindította a nyomozást, de mindeddig nem sikerült elfogni Bikics Frányót.

— **Tolvaj mészárossegéd.** A szubotcai rendőrség átiratot intézett a novisadi rendőrséghez, hogy tartóztassa le Gsabradi Mihály mészárossegédét, aki Pendesics Gyuró mészáros mestertől 3 inget, 5 kötiényt és egy pár cipőt loptott. A rendőrség letartóztatta Csabradit, aki eleinte tagadott, később azonban bevallotta a lopást.

— **Vizsgák rendje az állami fiu polgári iskolában.** Az állami fiu polgári iskolában az I—IV. osztályu magánvizsgákat augusztus 29-én tartják meg. Javító, osztály és évről-évről augusztus 31-én. Írásbeli záróvizsgák szeptember 1-én, szóbeli vizsgák szeptember 2, 3, 4 és 5-én. A vizsgák kezdete reggel 8 órakor és délután 2 órakor. Beiratások szeptember 1—5-ig naponta 8—12-ig.

— **Fontos a bácska-palánkai kiállítás látogatóinak.** A közlekedésügyi minisztérium féláru menetjegyet engedélyezett a palánkai kiállítás látogatói részére olyképpen, hogy az elinduló állomásoknál egész jegyet kell

váltani és ezzel vissza is lehet utazni a kiállítási bizottság által kiállított igazolvánnyal. A váltott jegyeket tehát, hivatkozással arra, hogy a kiállítást látogatja meg, nem szabad sehol sem leadni. Az igazolványt a kiállító bizottság a látogatás napján ingyen állítja ki. Előre ezen igazolvány nem kell. A Srpska Zadrusna Banka is engedélyezett ugyanilyen formában féláru menetjegyet a „Napred“ nevű lokálhajóján.

— **Halállal végződött tiltott műtét.** A novisadi törvényszék tegnap vonta felelősségre Uri Mária 64 éves temerini illetőségű szülésznet, mert 1925. januárjában Pásztor Antal temerini lakos rábeszélésére tiltott műtétet végzett János Róza nevű temerini leányon. A műtétnél azonban nem volt elővigyázatos és ezért János Róza február 1-én vérmérgezésben meghalt. A tegnapi tárgyaláson Uri Mária a leghatározottabban tagadta a terhére rótt bűncselekményt. Miután a tárgyaláson a beidézett tanúk nem jelentek meg, a bíróság a tárgyalást elnapolta.

— **A csatornába fulladt.** Tegnap délután négy órakor a csatorna torkolatában fürdött Janyics Franjo maribori születésű repülőezredbeli katona. Fürdés közben görcsöt kapott és elmerült a hullámokban. Holttestét fél óra múlva kifogták.

— **Zsirszódát ivott.** Rezsuk Iván kamenicai lakos felesége szerdán délután nagyruhát mosott. Mikor a ruhát az udvarban kitergette, a mosókonyhában tartózkodó 2 éves gyermeke kiitta a teknő szélén álló zsirszódát. Azonnal beszállították a novisadi kórházba, ahol azonban már nem lehetett rajta segíteni és tegnap éjjel kinos szenvedés után elhunyt.

— **A molgunarasi templom felszentelése.** A molgunarasi új rom. kath. templom felszentelése nem aug. 15-én, hanem szeptember 8-án Kiszasszony napján lesz.

— **Megérkeztek a legújabb Borsalino kalapok** Fuchs divatárúzetébe.

— **A pazovai trafik betörői megszöktek, de Topolán elfogták őket.** A bácsopolai rendőrség értesítette a novisadi rendőrséget, hogy letartóztatta Radojcsics Jevremet és Knezevics Jócát, mert 20.000 dináros betörést követtek el. Együttal kérdést intézett a novisadi rendőrséghez, hogy nem keresi-e ezeket a betörőket. Novisadról egy detektív küldtek fel Bácskatopolára, aki megállapította, hogy mindketten hamis nevet használtak, mert Radojcsics Jevrem tulajdonképpen Budisin Száva, Knezevics Jóca pedig Sasevics Szalih, akiket Petrovaradinban letartóztattak, mert résztvettek a sztarpazovai dohánynagyitőzsdé kirablásában. A petrovaradini rendőrség mindkettőjüket Sztarapazovára szállította, de onnan mindketten mngszöktek. A novisadi rendőrség nyomozása megállapította, hogy Budisin Száva a becskerekai ügyészség fogházából szökött meg, ahol két és fél évi börtönbüntetést kellett volna kitöltenie. A vajdasági rendőrségek most állítják össze a két betörő bűnlajstromát.

Sport

A NAK atlétikai viadala Novisad bajnokságáért

A NAK folyó évi szeptember 27-én (vasárnap) saját pályáján atlétikai viadalt rendez a következő versenyszámokkal:

60 méteres női verseny.
100 yardos ifj. síkfutás.
200 yardos ifj. síkfutás.
800 méteres ifj. síkfutás.
100 méteres senior síkfutás.
200 méteres senior síkfutás.
400 méteres senior síkfutás.
1500 méteres senior síkfutás.
5000 méteres senior síkfutás.

Ötös csapatverseny:

4x100 méteres staféta botváltással.
Távolugrás.
Magasugrás.
Hármasugrás.
Súlydobás.
Diszkoszdobás.

Ötös csapatverseny.

Gerelydobás.
3 km-es gyaloglás.
Részletes feltételek a legközelebb szétküldendő versenypozíciókból tudhatók meg, amelynek teljes szövegét hirlapilag is közölni fogjuk.

Atlétikai szakosztály.

A NAK atlétikai szakosztálya részéről megrendelt teljesen új birkózó szőnyeg még e hét folyamán elkészül, úgy, hogy az egyesület birkózógárdája a jövő hét elején hozzáláthat a komoly munkához.

Hathónapos játéktalalom alá esnek az egyeletet cserélő játékosok. A kerület pénteki tanácsülésen a novisadi játékosoktól közölről érintő fontos határozatot hozott. Kimondotta, hogy azok a játékosok, akik novisadi egyesületből egy másik novisadi egyesületbe kérik átigazolásukat, ezental nemcsak bajnoki, hanem nemzetközi, vagy barátságos mérkőzést sem játszhatnak, az átlépéstől számított hat hónapon belül. A régóta esedékes döntés általános megnyugvást keltett.

A NAK footbalszakosztálya felkéri az összes játékosokat, hogy a mai szakosztályi ülésen este 8 órakor a Maros-vendéglőben levő klubhelyiségben okvetlen megjelenni sziveskedjenek. Szakosztályvezető.

Sztika Rezső emlékkövének leleplezése vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a temetőben. Felkéretnek a NAK tagjai, hogy minél nagyobb számmal jelenjenek meg ezen ünnepségen. Gyülekezés 9 órakor a Maros-vendéglőben levő klubhelyiségben.

Vrdjukát, Jugoszlávia olimpiai kaspusát 2 évre eltöltötték bécsi profszionista szereplése miatt mindennemű játéktól.

A zagrebi Konkordia idej eredményei. Szombaton és vasárnap Novisadon játszik a zágrebiek kedvenc csapata a Konkordia. Hogy egyesületeink, a NAK és az OSKV milyen feladatok előtt állnak, következtethetjük az alábbi eredményekből. A Konkordia három ízben győzött a HASK ellen 2:1, 4:2, 3:1. A Jugoszlavia ellen Beogradban 1:1-re végzett, megverte a pesti UTE-t 2:1-re, a baseli Old Boyt 3:1 stb. Legjobb játékosai Vrbancsics, Pazsur I. és II., Hammerer, Perzl, de nincs kizárva, hogy Scholz, a Vojvodina egykori játékos is szerepelni fog a csapatban, mivel egy éves büntetése már lejárt.

Peikert nem vehetett részt a tegnapi alszövetségi tréningen, mivel törvényszéki tárgyalása miatt nem utazhatott Beogradba.

Kaucióképes, szerb, magyar és német nyelvet beszélő

elárusító

felvétetik a Željeznička ulica 30. szám alatti trafikban. Kaució nem szükséges készpénzben.

Tőzsde

Chicagói terménytőzsde
1925 augusztus 13, 5 óra

Buza		Tengeri	
Szeptember 164.25	Szeptember 104.9/s		
December 162.25	December 87.25		
május 1926 164.9/s	május 1926 89.75		

Irányzat: buza, tengeri szilárd (Avala)

Novisadi terménytőzsde
1925 augusztus 13. (Hivatalos jegyzések)

Buza	
bácskai új duplikát kassza	kinálat 285, kereslet 280
szerémi 77, 2% duplikát kassza Ruma	kötés 270.—, 200 mm
Árpa	
szerémi 65, duplikát kassza	kötés 200.—, 100 mm
Zab	
bácskai fővonal kötés 170.—, 200 mm	
Tengeri	
bácskai VIII-IX, kinálat 190, kereslet 185	bácskai fővonal duplikát kassza
	kötés 187.50, 300 mm
bácskai VIII-IX, duplikát kassza	kötés 185.—, 500 mm
szerémi dunai hajó r. k.	kötés 199.—, 4000 mm

Buzaliszt	
bácskai nullás kötés 450.—, 100 mm	
bácskai 6. számú kenyérliszt	kötés 300-310.—, 700 mm

Buzakorpa	
bácskai gabona VIII-IX, juta zsákok	duplikát kassza kötés 150.—, 200 mm
szerémi gabona juta zsákok duplikát	kassza kötés 150.—, 400 mm

Bab	
fehér 1924. termés	kinálat 200
Irányzat: csendesebb	

Takács és Klir

gépműhely és fémöntőde
Novisad, Jovan Aranyieva
(Damjanich) u.

8.

Elvállal mindenféle gőzgép, motorjavítást. — Új szalmarázó, törekrázó tengelyek és fémsapágyak úgy nyers, mint megmunkált állapotban való elkészítését a legutányosabb árban.

740-1-3

AUGUSTUS

14

PÉNTEK

Küldje be előfizetését!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralebent levő előfizetőinket és viszontelárusítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska“ kiadóhivatala.

— A hajózási szindikátus kame-nicai hajójának új menetrendje. Noviszádról indul: 5, 6, 8:30, 11, 13, 15, 17, 19 és 20 órákor. Kamenicáról indul: 3:30, 5:30, 7, 9:15, 12, 14, 16, 18:30 és 19:30 órákor. Ledincére szükség szerint megy a hajó.

A DUNA VIZÁLLÁSA

Augusztus 1-én reggel	—	243
Augusztus 2-án	—	257
Augusztus 3-án	—	264
Augusztus 4-én	—	268
Augusztus 5-én	—	276
Augusztus 6-án	—	285
Augusztus 7-én	—	298
Augusztus 8-án	—	319
Augusztus 9-én	—	346
Augusztus 10-én	—	367
Augusztus 11-én	—	380
Augusztus 12-én	—	390
Augusztus 13-án	—	395

Piaci árak augusztus 13-án:

Vágómarha la	—	9.50—10.50
Borju	—	13.—14.—
Sertés	—	13.—15.—
Malac 4—6 hetes	—	—
Bárány	—	10.—12.—
Vágott hal	—	20.—25.—
Hal	—	15.—20.—
Hal, apró	—	10.—14.—
Hizott lud	—	—
Sovány lud párja	—	90.—120.—
Fiatallud párja	—	80.—100.—
Kacsa párja	—	45.—55.—
Pulyka pár	—	85.—100.—
Csirke, rántani való	—	30.—45.—
Tojás	—	1.—
Muhar széna	—	—60.—70
Szalma	—	—50

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA“ lapkiadóvállalat

APRÓ HIRDETÉSEK

BUTOROZOTT LAKÁS kiadó Petar Zrinyi
ulica 23. 1444-1-3

KISEBB-NAGYOBB helyiségek MŰHELY-NEK vagy **RAKTÁRNAK** kiadók Futaki ut 70. szám. 1454-1-2

HÁLÓSZOBA és egyéb **BUTOR ELADÓ**
Streljačka (Lövész) ulica 10. 1458-1-2

ELADÓ egy acetilen (Karbíd) gázvilágító-készülék 25-30 lángra, csövezeték és lámpákkal, Guba Józsefnél, Bačka-Topolán. 1457-1-2

3 szobás LAKÁS mellékhelyiségekkel szeptember 1-re kiadó. Cím a kiadóban. 1468-1-2

HIRDETÉSEK

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy folyó hó 15-én, szombaton este 7 órákor

halpaprikással és rántott csirkevel nagy vacsorát rendezek.

Kitűnő italokról és jó zenéről gondoskodtam. Szíves támogatást kérek

Szücs Ferenc vendéglős
Mátyás király u. 16.

Jobb házból való fiut műkertetészetembe

tanoncznak

felveszek.

Begovits István

Novisad, Futoski put 113. szám.

Eladó

Gyermekágy, Cheslon és egy **ruhaszekrény.** Bővebbet: **Dosztájnén, Futaki u. 30.**
1446-1-0

NAGYFEJŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzóterem és gombáthúzás.
Legújabb függöny, stor s fehéremű minták

MOTORBICIKLI

3 1/2 lóerős teljes jókarban
4800 dinárért eladó, Bana
Jelašića ul. 6. 1-1

Özv. NEUPAUER GYÖRGYNÉ és FIA

NOVISAD, FŐPOSTÁVAL SZEMBEN

Nagy raktár saját gyártmányú síremlékekben konkurrenca nélküli árakon

Márványpiramisok már **1000.—** dinártól
Műkősisíremlékek **300—800—1000.—** dinártól
Műkőszegély (egy sírra) **750—800.—** dinár.

Kőszobrászati műterem.

Mindennemű e szakba vágó munkáknak (művészi síremlékek, épületdíszek) rajzok után való izléses és pontos előállítására.

Szortirozott raktárunk vételkényszer nélküli meglátogatása kéretik.

MAKULATURA

kapható a „Délbácska“ kiadóhivatalában,
Kralja Petra ulica 30. szám.
(Ábrahám könyvkereskedés.)

1-2 szobás lakást

mellékhelyiségekkel, lehetőleg fürdőszobával, új vagy régi házban keresek, azonnalra vagy szeptember hónapra. Ajánlatok

„Ujságiró“ jellegre

a „Délbácska“ kiadóhivatalába kéretnek. Ugyanott az igénylő címe is megtehető.

Legújabb könyvek:

Bettauer: Város zsidók nélkül D.	50.—
Ujhelyi: Nőt és pénzt	— „ 56.—
Stoppes: Okos szülők	— „ 40.—
Boldog anyaság	— „ 70.—
Erdős René: Római Napló I-II.	— „ 44.—
Gdronyi Mai csodák	— „ 59.—
hagyaték: A báró lelke	— „ 49.—

Kaphatók:

Kardos hirdetővállalatnál,
Novisad, Kr. Petra u. 19. (az udvarban.)
Divatlapokban óriási választék!!

FOJT kalapfestő intézet

Női, férfi és gyermekkalapok alakítását vállalja az új formák szerint Festés minden színben Új női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa ul. 9.

A Singer varrógépraktár

novisadi fiókjának Mileticseva ulica 4. sz., szüksége van egy

elárusító nőre,

akinek cirillül és horvátul irni kell tudni, továbbá szerbül és magyarul beszélni. Feltételek megtudhatók a fiókban. 1449-1-3

Akik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvitelt meg akarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők a „FŐKÖNYVELŐ“ címre írjanak, Pósta fiók szám 75

818-0

Minden méretű és minőségű

SZÖNYEGEK

gazdagon felszerelt raktára:
Hemler Péter Utódalmál, Novisad.

ÁRAJÁNLATOT

kér a Gunaras-völgyi r. kath. hitközség az ujonnan épült templom számára elkészítendő

szószék, 26 darab 3 m. hosszúságú templomi pad és a már meglévő főoltár beállítása és márványozás-átfestéssel, valamint aranyozása tárgyában.

Az árajánlatokat az esetleges tervrajzzal együtt

augusztus 17-ig

az alulírtéhoz el kell juttatni. A megfelelő árajánlat és tervrajz elfogadása tárgyában a végső döntést a subotícai Egyházi Hatóság fogja megmondani.

A benyújtott tervek és költségvetések külön nem díjaztatnak.

Gunaras-Völgy (posta Mol) 1925. augusztus 11-én.

Komáromy József
plebános.

1446-1-2